

Farkas Quintet geeft staalkaart van kamermuziek voor blazers

16-10-2025

Sarah Ouakrat, fluit; Hans Wolters, hobo; Marcel Geraeds, klarinet, Fons Verspaandonk, hoorn; Remko Edelaar, fagot

Muziek van Milhaud, Messiaen, Jolivet, Escher, Debussy, Ravel en Ibert

433ste concert Stichting Kamermuziek Deventer
Deventer Schouwburg, 15 oktober 2025

Door Maarten Mestrom

DEVENTER – Het strijkkwartet heeft een eerbiedwaardige geschiedenis waarvan het begin meestal bij Haydn wordt gesitueerd en die de hele klassieke periode omvat, zodat de grootste klassieke componisten er hun beste krachten aan hebben kunnen geven, denk alleen al aan de strijkkwartetten van Beethoven. Dat is dus jammer voor de blazers en steekt ook wel eens een beetje. Begin negentiende eeuw deden Anton Reicha en Franz Danzi manmoedige pogingen het muzikale gat te dichten door muziek te componeren voor het blaaskwintet bestaande uit hoorn, fagot, klarinet, hobo en fluit.

Maar helaas, helemaal geslaagd is deze emancipatiepoging eigenlijk nooit. Ten eerste was er al een eeuw achterstand in repertoire (en wat voor eeuw!) en ten tweede waren Reicha en Danzi niet zulke heel erg interessante componisten. Ter verdediging kan worden opgemerkt dat de blaasinstrumenten uit de achttiende eeuw nog een hele technische ontwikkeling voor de boeg hadden, qua klepjes, materialen en bespeelbaarheid. Het programma van het Nederlandse Farkas Quintet illustreerde goed de beperkingen van het kwintetgenre, want slechts drie van de acht gespeelde stukken waren oorspronkelijke blaaskwintetten.

Dit gezegd hebbende, leverde de avond wel degelijk een heel fraaie staalkaart van kamermuziek voor blaasinstrumenten op. Hoe vaak heb je de mogelijkheid om de hoornsolo uit *Des canyons aux étoiles* van Olivier Messiaen op het podium te horen?

De indrukwekkende meditatieve solo kreeg een intense uitvoering door hoornist Fons Verspaandonk, één van de hoornisten van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Fluitiste Sarah Ouakrat nam waar voor de verhinderde Herman van Kogelenberg. Voor de pauze leidde dat tot een wat tamme *Air pour charmer un lézard* (lied om een hagedis te betoveren), de fluitsolo van de Nederlandse componist Rudolf Escher (verre neef van M.C. Escher), maar na de pauze gaf ze de heren van Farkas krachtig tegenspel en een mooie uitvoering van de beroemde fluitsolo *Syrinx* van Debussy. Escher was sowieso sterk vertegenwoordigd deze avond, want ook diens *Trio d'anches* voor hobo, klarinet en fagot, mooie sonore en bedachtzame muziek, vormde een hoogtepunt.

De kwintetten van Jolivet en Ibert vallen een beetje in dezelfde categorie: Franse twintigste-eeuwse muziek voor blazers. Vakkundig geschreven, knap en heel virtuoos maar ook een beetje gekunsteld en academisch gemaniëreerd, van een wat vermoeiende vrolijkheid. Dan is Ravel's *Le Tombeau de Couperin* toch van een ander niveau. Ook (vaak) 'vrolijk', maar veel meer een bouwwerk van klank in de tijd - maar ja; wèl weer een bewerking.

Zeer terecht kreeg scheidend voorzitter Ben Ploeger, bij aanvang van het concert, een bos bloemen uit handen van concertprogrammeur Joop Leyendeckers en een warm applaus van de zaal, als blijk van waardering voor zijn langjarige inzet voor de Stichting Kamermuziek Deventer. Want het is en het blijft echt uitzonderlijk: zoveel jaren; zoveel concerten (dit was nummer 433) en steevast van zo'n hoog niveau.

Volgend concert in de serie Kamermuziek Deventer:

Donderdag 20 november 2025: Marmen Quartet met muziek van Haydn, Bartók, Knox en Debussy.